

# EU

## KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉS

# HÍRLEVÉL



Oktatási  
Minisztérium



## 6. KERETPROGRAM

49 pályázati felhívás

•

**CORDIS CALL SERVICE**  
teljes körű pályázási információ

•

**EU ÚTMUTATÓ**  
**PÁLYÁZÓK RÉSZÉRE**  
magyar nyelvű kiadás e-verzióban is

•

**EU ÉS HAZAI KTF HÍREK**

•

**RENDEZVÉNYEK**

A Hírlevél az Oktatási Minisztérium támogatásával és közreműködésével készül

Szerkeszti és kiadja

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM  
ORSZÁGOS MŰSZAKI INFORMÁCIÓS KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

**EU  
KTF  
H Í R L E V É L**

**R O V A T O K**

**AKTUÁLIS**

**6. KP**

EU HÍREK  
HAZAI HÍREK

**KTF**

EU HÍREK  
HAZAI HÍREK

**EGYÉB HÍREK**

RENDEZVÉNYEK  
PUBLIKÁCIÓK  
ÖNÖK KÉRDEZTÉK –  
A HL VÁLASZOL

**Felelős kiadó:**

Fonyó Istvánné  
főigazgató

\*

**Kiadja:**

BME Országos Műszaki  
Információs Központ és Könyvtár  
1011 Budapest, Gyorskocsi u. 5-7.

Stubnya György  
főigazgató-helyettes

**SZERKESZTŐSÉG**

EU Technológiai Tájékoztató és  
Tanácsadó Szolgálat  
Vezető: Nyerges Gyula

Főszerkesztő:  
Dr. Dúzs János

Szerkesztő:  
Dr. Gerzsó Géza

Szerkesztőségi titkár:  
Czeglédi Gyuláné

**Melléklet**

NEMZETKÖZI  
TECHNOLÓGIATRANSZFER  
EU MIK/IRC HUNGARY HÍREK

\*

EU ENERGETIKAI HÍREK  
OPET HUNGARY

**AKTUÁLIS**

***Tisztelt Olvasónk!***

- *Mindenekelőtt köszöntjük és kívánunk sikerekben gazdag Új Esztendőt!*
- *Az EU 6. KP és a hazai részvétel híreit, amelyek elsősorban a potenciális/tényleges résztvevők tájékoztatására szolgálnak, e számtól kezdve új rovatszerkezetben találják meg.*
- *Az EU kiadványa alapján magyar nyelvű Útmutatót készítettünk a 6. KP pályázói részére, amelynek szövege letölthető a következő címen: <http://6kp.info.omikk.bme.hu/>*
- *Felhívjuk szíves figyelmét új rovatunkra: „Önök kérdezték – a HÍRLEVÉL válaszol!”*
- *Annak érdekében, hogy híreink és információink ebben az évben is jól szolgálják a 6. KP-ban való sikeres részvételüket, továbbra is kérjük szíves észrevételeik és javasolataik közlését.*

*Tisztelettel,*

*a Szerkesztőség*

A kézirat lezárva: 2003. december 20.

**Figyelem!**

A HÍRLEVÉL web címe a következő: <http://www.info.omikk.bme.hu>

**A SZERKESZTŐSÉG CÍME**

1011 Budapest, Gyorskocsi utca 5-7.

1255 Budapest, Pf.:207.

Tel: 457 5360,

Fax: 457 5341,

E-mail: [gerzso@info.omikk.bme.hu](mailto:gerzso@info.omikk.bme.hu), [czegledi@info.omikk.bme.hu](mailto:czegledi@info.omikk.bme.hu)



## 6. KERETPROGRAM

## EU HÍREK

### MEGJELENTEK A 6. KP ELSŐ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSAI

Az Európai Bizottság az Official Journal 2002. december 17-i C 315 jelű számában közzétette a 6. KP három specifikus programjának pályázati felhívásait. A felhívások letölthetők a CORDIS ([www.cordis.lu/fp6/calls](http://www.cordis.lu/fp6/calls)), ill. az EUR-LEX ([http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/2002/c\\_31520021217en.html](http://europa.eu.int/eur-lex/en/oj/2002/c_31520021217en.html)) web portálokról.

### A 2002. DECEMBER 17-ÉN KÖZZÉTETT PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK FELSOROLÁSA

<b>Integrating and Strengthening the European Research Area</b>	
<b>Life sciences, genomics and biotechnology for health</b>	
FP6-2002-LIFESCIHEALTH	Thematic call in the area of "Life sciences, genomics and biotechnology for health"
<b>Information Society Technologies</b>	
FP6-2002-IST-1	Call 1 of the IST priority
FP6-2002-IST-NMP	Thematic call in the area of "manufacturing, products and services engineering in 2010"
FP6-2002-IST-C	Future and Emerging Technologies – Open domain (Continuous submission)
<b>Nanotechnologies and nanosciences, knowledge-based multifunctional materials, and new production processes and devices</b>	
FP6-2002-NMP-1	Thematic call in the area of "Nano-technologies and nano-sciences, knowledge-based multifunctional materials, and new production processes and devices"
FP6-2002-IST-NMP	Thematic call in the area of "manufacturing, products and services engineering in 2010"
FP6-2002-NMP-2-SMEs	Dedicated call for SMEs in support to the development of new knowledge-based added value products and services in traditional less RTD intensive industries
<b>Aeronautics and space</b>	
FP6-2002-Aero-1	Thematic call in the area of "Aeronautics 1A"
FP6-2002-Aero-2	Thematic call in the area of "Aeronautics Specific Support Actions"
FP6-2002-TREN-1	Periodic call in the area of "Aeronautics and Space", "Sustainable energy systems" and "Sustainable surface transport"
FP6-2002-Space-1	Thematic call in the area of "Space 2003"
<b>Food quality and safety</b>	
FP6-2002-Food-1	Thematic call in the area of "Food quality and safety"
<b>Sustainable development, global change and ecosystems</b>	
FP6-2002-TREN-1	Periodic call in the area of "Aeronautics and Space", "Sustainable energy systems" and "Sustainable surface transport"
FP6-2002-Energy-1	Thematic call in the area of "Sustainable development, global change and ecosystems, 1) Sustainable Energy Systems, ii) Research activities having an impact in the medium and longer term"
FP6-2002-Transport-1	Thematic call in the area of "Surface Transport 1B"
FP6-2002-Transport-2	Thematic call in the area of "Sustainable Surface Transport Specific Support Actions"
FP6-2002-Global-1	Thematic call in the area of Global Change and Ecosystems

<b>Citizens and Governance in a knowledge-based society</b>	
FP6-2002-Citizens-1	“Priority 7” - First Call - Part A
FP6-2002-Citizens-2	“Priority 7” - First Call - Part B
FP6-2002-Citizens-3	“Priority 7” - First Call - Part C
<b>Policy-orientated research</b>	
FP6-2002-SSP-1	Policy-orientated research
<b>Horizontal Research activities involving SMEs</b>	
FP6-2002-SME-1	Co-operative research projects
FP6-2002-SME-2	Collective research projects
<b>Specific measures in support of international co-operation</b>	
FP6-2002-INCO-DEV-1	Specific Targeted Research Projects (STREP) and Coordination Actions (CA) for Developing countries (DEV)
FP6-2002-INCO-MPC-1	Specific Targeted Research Projects (STREP) and Coordination Actions (CA) for Mediterranean Partner Countries (MPC)
FP6-2002-INCO-WBC-1	Specific Targeted Research Projects (STREP) and Coordination Actions (CA) for Western Balkan Countries
FP6-2002-INCO-DEV/SSA-1	Specific Support Actions (SSA) for Developing countries (DEV)
FP6-2002-INCO-MPC/SSA-2	Specific Support Actions (SSA) for Mediterranean Partners Countries (MPC)
FP6-2002-INCO-WBC/SSA-3	Specific Support Actions (SSA) for Western Balkan countries
FP6-2002-INCO-Russia+NIS/SSA-4	Specific Support Actions (SSA) for Russia and other NIS
FP6-2002-INCO-COMultilatRTD/SSA-5	Specific Support Actions (SSA) for Multilateral co-ordination of national RTD policies and activities
<b>Support for the co-ordination of activities</b>	
ERA-NET/1/CA-SSA	Supporting the cooperation and the coordination of research activities carried out at national or regional level (ERA-NET Scheme)
<b>Structuring the European Research Area</b>	
<b>Human resources and mobility</b>	
FP6-2002-Mobility-1	Call for proposals for Marie Curie Research Training Networks
FP6-2002-Mobility-2	Call for proposals for Marie Curie Host Fellowships for Early Stage Training
FP6-2002-Mobility-3	Call for proposals for Marie Curie Host Fellowships for the Transfer of Knowledge
FP6-2002-Mobility-4	Call for proposals for Marie Curie Conferences and Training Courses
FP6-2002-Mobility-5	Call for proposals for Marie Curie Intra-European Fellowships
FP6-2002-Mobility-6	Call for proposals for Marie Curie Outgoing International Fellowships
FP6-2002-Mobility-7	Call for proposals for Marie Curie Incoming International Fellowships
FP6-2002-Mobility-8	Call for proposals for Marie Curie Excellence Grants
FP6-2002-Mobility-9	Call for proposals for Marie Curie Excellence Awards
FP6-2002-Mobility-10	Call for proposals for Marie Curie Chairs
FP6-2002-Mobility-11	Call for proposals for Marie Curie European Reintegration Grants
<b>Research Infrastructures</b>	
FP6-2002-Infrastructures-1	Programme support and networking (“open call”)
FP6-2002-Infrastructures-2	Communication Network Development - Grids
<b>Science and Society</b>	
FP6-2002-Science and society-1	Programme support and networking (“open call”)
FP6-2002-Science and Society-2	European Science Week 2004
FP6-2002-Science and Society-3	“René Descartes” prize for excellent trans-national collaborative research
<b>European Atomic Energy Community (Euratom)</b>	
Euratom Call 2003 – Fixed deadline	Thematic Call in the area of “Euratom Research and Training programme on Nuclear Energy”
Euratom Call Open	Specific support actions, trans-national access to large infrastructures and actions to promote and develop human mobility in the “Euratom Research and Training Programme on Nuclear Energy”

## A 6. KP ELSŐ 49 PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA A „CORDIS CALL SERVICE”-en

[www.cordis.lu/fp6/calls](http://www.cordis.lu/fp6/calls)

Ez az új szolgáltatás alapvetően fontos a potenciális résztvevők számára ahhoz, hogy jobban megértsék az új programot, felkészüljenek a részvételre és megkezdjék a partnerek keresését.

Ez a szolgáltatás a következőket tartalmazza:

- az összes nyitott pályázati felhívás és a támogatási források gyors áttekintése;
- gyors hozzáférési és letöltési lehetőség valamennyi információs csomag és kapcsolatos dokumentum tekintetében, valamennyi nyelven;
- a pályázat kutatási területén potenciálisan érdekelt partnerek gyors feltárása.

Minden pályázati felhívás közzétételéről hírt ad a „CORDIS Daily News Service” ([www.cordis.lu/news](http://www.cordis.lu/news)). A 2002. december 17-én közzétett valamennyi pályázati felhívás megtalálható a „CORDIS focus” 2003. január 13-i számában.

[CORDIS focus 211. sz. 2003. dec. 16.]

### MEGJELENTEK AZ ELSŐ FELHÍVÁSOK A 6. KERETPROGRAM PROJEKT-JAVASLATAIT ELBÍRÁLÓ SZAKÉRTŐK JELENTKEZÉSÉRE

A korábbiaktól eltérően a szakértők jelölése nem csupán egyéni jelentkezés alapján történhet, hanem testületektől, szervezetektől is kérnek jelölést. A bírálatban ténylegesen közreműködő szakértők kiválasztásánál e két adatbázis mellett az Európai Bizottságnak jogában fog állni a listákon nem szereplő szakértőket külön is felkérni (korábban erre nem volt mód). A felhívás nemcsak a pályázatok elbírálására vonatkozik, hanem az összes olyan tevékenységre is (pl. a programok, projektek értékelése, monitorozása stb.), amelyekre eddig külön szakértői felhívások kiadására került sor. Amennyiben a jelölést testületek, szervezetek végzik, kérik, hogy csak olyan szakértőket jelöljenek, akik valóban vállalják a jelölést. (Aki vállalja, annak megerősítést kell adnia, aki nem vállalja, annak adatait törlik.) A szervezetek által betervezett jelölteknél az ajánló szervezet nevét is fel fogják tüntetni az adatbázisban. A szervezetek által betervezett összesítő listákat a jelölés után három hónappal megsemmisítik. Mind egyének, mind szervezetek bejelentkezésére az alábbi internetes címen lehet sort keríteni: <http://emmf6.cordis.lu/>.

Az egyének és szervezetek részére külön-külön adják meg a továbbhaladás irányát. Az adatokat módosítani ugyanerre az oldalra való belépés után lehet, a korábbi jelszó birtokában. Azok, akik az 5. Keretprogram során már bekerültek az értékelők listájára, és az adatbázisban való tagságukat meg szeretnék újítani, az alábbi címen jelentkezzenek be: <http://candidature.cordis.lu/expert-evaluators/>.

A bejelentkezéshez a korábbi login név és jelszó használata szükséges, a bejelentkezés után az adatoknak az új adatbázisba való átvitelét, ill. módosítását, új kulcsszó felvételét lehet kezdeményezni. Az adatbázisban tárolt adatokhoz az Európai Bizottság kutatási programokkal foglalkozó munkatársain kívül más, valamely területen szakértőket kereső európai bizottsági tisztviselők számára is biztosítják a hozzáférést. Tag és társult országok számára csak közpénzből kutatási programokat finanszírozó testületek név szerint megjelölt tisztviselői számára biztosíthatják a hozzáférést, külön kormányzati kérés esetén. A szakértői adatbázisba egyébként a Keretprogram teljes időtartama alatt lehet majd ugyanígy jelentkezni. A végső határidőt 2006. december 31-ben szabták meg, de külön kiemelik, hogy fontosnak tartják a korai jelentkezéseket, hogy már az első pályázati felhívások elbírálásánál is kellő meritési alappal rendelkezzenek. A korábbiakhoz hasonlóan továbbra is politikai prioritás a női szakértők és bírálók részvételének fokozása, a 6. Keretprogram során a szakértői panelekben 40% női arányt tűztek ki célul.

[HunOR Iroda, Brüsszel]

### 9. ÖSSZEVONT IST PROJEKTÜLÉS

Az Információs Társadalmi Technológiák Főigazgatóság mobil-, drótnélküli- és szatellit technológiák területén szervezett 9. összevont projektülésre 2002. december 10-11-én került sor. Ezen a területen jelenleg 36 projekt fut.

Az általános érdeklődésre is számot tartó témák közül az alábbiak emelhetők ki:

- [az ún. technical verification tanulságai](#);
- [a 6. Keretprogram aktuális fejleményei](#).

A technical verification a projektek speciális, évente sorra kerülő, szakértői panel által elvégzett értékelése. Az értékelés során a projektek három eredményt kaphatnak (a zárójelben az adott minősítést kapott projektek száma, illetve aránya van feltüntetve):

- a projekt folytatható, vagy sikeresen lezárható. Ebben az esetben a projektekben nincsenek lényeges módosítások (12 folytatható, 9 sikeresen lezárt, összesen 58%);
- a projekt csak lényeges módosításokkal folytatható (12; 25%);
- piros zászlót kapnak azok a projektek, amelyek nem folytathatók (3; 8%).

A 6. Keretprogram ideje alatt ugyanakkor számos, az 5. Keretprogram során kiválasztott projekt is fut még. Ezen a területen 2003 végén mintegy 30-35 projekt marad, a 5. KP-beli projektek eltűnése 2005 második félévére várható.

2003-ban két felhívás lesz, amelyek lefedik a 2003-as és 2004-es költségvetést, 2004-ben lesz egy további felhívás, a későbbiek a 2005-06-ra vonatkozó munkaprogram fogja rögzíteni, de valószínűleg az első két év min-tája szerint fognak eljárni. Ugyanakkor lehetséges kiegészítő felhívás a KKV-k és tagjelölt országok megsegítésére.

A 2003/04-es munkaprogram egyes tématerületekre elkülönített pénzei mindenestre csak tájékoztató jellegűek, mivel a teljes költségvetés mindössze 80%-át osztották fel előre, a maradék 20% a pályázatok színvonalától függően szabadon allokálható (a munkaprogram 11. oldalán található területekhez 65-90 millió euró közötti összegeket rendeltek, a mobil és drótnélküli rendszerek terület a legnagyobbak közé tartozik 90 millió euróval, a szélessávú hozzáférés az egyik legkisebb 60 millió euróval). Az eszközök vonatkozásában az új és régi eszközökre szánt költségvetés már ismert 2:1-es aránya mellett valószínű, hogy integrált projektekre fogják felhasználni az új eszközök költségvetésének nagy részét a kiválósági hálózatok rovására.

[HunOR Iroda, Brüsszel]



**RÉSZVÉTEL AZ EURÓPAI KUTATÁSBAN**  
**ÚTMUTATÓ**  
**a 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs**  
**Keretprogram pályázói részére**

A „Participating in European Research – Guide for Applicants under the Sixth Framework Programme” című EU-kiadvány felhasználásával a BME Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BME OMIKK) elkészítette az Útmutató magyar nyelvű változatát.

**A közel 90 oldalas Útmutató fő fejezetei a következők:**

- A 6. Keretprogram főbb jellemzői
- Résztétel a 6. Keretprogramban
- A 6. Keretprogramban való résztétel módja
- A 6. KP tematikus prioritásai
- A 6. KP egyéb prioritásai
- Hasznos információforrások és tanácsadás

Az ÚTMUTATÓ előzetes kézírata olvasható és letölthető a BME OMIKK 6. Keretprogramról tájékoztató honlapján (<http://6kp.info.omikk.bme.hu>).

Az ÚTMUTATÓ részletes tartalomjegyzéke e szám 15-16. oldalán található.

További információ:

**BME OMIKK, EU Technológiai Tájékoztató és Tanácsadó Szolgálat**

1011 Budapest, Gyorskocsi u. 5-7.

<http://www.info.omikk.bme.hu>

E-mail: [nyerges@info.omikk.bme.hu](mailto:nyerges@info.omikk.bme.hu)

## IST KONZULTÁCIÓ AZ OKTATÁSI MINISZTERIUMBAN

Az IST tematikus terület első pályázati felhívására a projekt javaslatok beérkezési határideje 2003. április 24., 17.00. Bognár Vilmos, az IST nemzeti kontakt pontja (NCP) az IST első felhívásához kapcsolódóan az OM KFHÁ 1052 Budapest, Szervita tér 8. 218. sz. termében **2003. február 13-án** konzultációt szervez, amelynek napirendje a következő fő pontokat tartalmazza:

- 10.30-12.45: A konzorciális szerződés – A koordinátor szerződése a Bizottsággal
- 14.00-16.00: A támogatási eszközök (projekttípusok: IP, NoE, STREP, CA, SSA) sajátosságai.

További információ: IST NCP, Bognár Vilmos: [vilmos.bognar@om.hu](mailto:vilmos.bognar@om.hu).

## AZ IST A HATODIK KERETPROGRAMBAN

[http://www.om.hu/ist/fp6/hun\\_ist\\_kezdolap.asp](http://www.om.hu/ist/fp6/hun_ist_kezdolap.asp)

### Az IST a Hatodik Keretprogramban

Integrating European Research									
Priority Thematic Areas							Anticipating S/T Needs		
Genomics and Biotechnology for health	Information Society Technologies	Nanotechnologies, intelligent mat., new production processes	Aeronautics and space	Food safety and health risks	Sustainable development and global change	Citizens and governance in the knowledge society	Research for policy support	Frontier research, unexpected developments	
							Specific SME activities		
							Specific international cooperation activities		
							JRC activities		

  

Structuring the ERA			
Research and innovation	Human resources & mobility	Research infrastructures	Science and society

  

Strengthening the Foundations of ERA	
Coordination of research activities	Development of research / innovation policies

Az Európai Közösség Alapszerződése (3. rész, XVIII. cím, 166. cikkely, 114. oldal) előírja többéves kutatási és technológia-fejlesztési programok létrehozását. Az előző Ötödik Keretprogram 1998-2002-ig tartott. A Hatodik Keretprogram, amelyet a Miniszteri Tanács 2002. június 3-án fogadott el, a 2002-2006-ig terjedő időszakot fedi le. A specifikus programok, a részvételi szabályok és a szerződésminták véglegesítése folyamatban van. A munkaprogramok és az első felhívások 2002. december 17-én jelentek meg.

Bővebb információ a Hatodik keretprogram fejleményeiről:

- **Naptár**
- **Költségvetés**
- **Területek**
- **Dokumentumok**

Az IST az Európai Unió 6. Kutatási, Technológia-fejlesztési és Demonstrációs Keretprogramjába integrált önálló program. Tartalma az információs, kommunikációs és média technológiák konvergenciájára épül. A programot az **Európai Bizottság Információs Társadalom Főigazgatósága** irányítja. Az IST program struktúrája és részterületei a **Struktúra** oldalon tekinthetők meg.

Az IST támogatását pályázati úton lehet elnyerni. A pályázaton részt vehet az Európai Unió valamennyi tagállama és a program társult államában – így Magyarországon – honos jogi egység. A pályázati felhívások stratégiai célokban rögzített témaköreit a program kétéves **munkaprogramja** határozza meg, amelynek összeállításában előzetesen részt vesznek a meghatározó technológiák kutatói és fejlesztői, illetve a kutatás, az oktatás, a közigazgatás és az Európai Bizottság szakértői.

Az IST pályázatait a szintén a kétéves **munkaprogramban** rögzített **menetrend** szerinti témakörökkel és időrendben bocsátja ki, a program 4 éves futamideje alatt több alkalommal. A pályázóknak a projekt javaslatok elkészítésére és beküldésére 3 hónap áll rendelkezésre. Pályázni az **aktuális felhívásban** megadott **projekt típusokkal**, nemzetközi konzorciumban lehet.

Ezt a honlapot az Oktatási Minisztérium Kutatás-fejlesztési Helyettes Államtitkárságának **IST Koordinációs Pontja** működteti. Örömmükre szolgál, ha segíteni tudjuk részvételét az IST akcióiban.

## **AZ OKTATÁSI MINISZTERIUM ÚJONNAN MEGJELENT PÁLYÁZATAI**

### **Bekapcsolódás az EU kutatás-fejlesztési keretprogramjaiba (EUB)**

**A pályázat célja, hogy állami eszközökkel is elősegítse a magyar résztvevők bekapcsolódását az Európai Unió Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogramjaiba: konzorciumok létrehozását és projektjavaslatok kidolgozását, valamint az Európai Bizottság által elfogadott projektek esetén a szerződés megkötését.**

A támogatás a következő célokra vehető igénybe:

*nemzetközi projektkonzorciumok előkészítése és létrehozása:*

- részvétel a külföldön sorra kerülő, a közös projektet előkészítő üléseken,
- azonos célú hazai rendezvény szervezése és lebonyolítása, videokonferencia megszervezése,
- jogi és/vagy pénzügyi, projektszervezési tanácsadás igénybevétele;

*az Európai Bizottság által elfogadott pályázatok esetén:*

- a szerződéskötés előkészítéséhez szükséges utazások, pénzügyi-jogi tanácsadás igénybevétele.

**A támogatás maximális összege 2 millió Ft, melyből 1 millió Ft összeg a pályázat előkészítésére, a pályázat benyújtásáig terjedő időszakra vehető igénybe, míg sikeres pályázat esetén a szerződéskötés előkészítésére újabb 1 millió Ft igényelhető.**

A pályázatok benyújtása: folyamatos

### **Részvétel az EU kutatás-fejlesztési tematikus hálózataiban (EUH)**

**A pályázat célja, hogy elősegítse a hazai szakmai közösségek kapcsolódását az Európai Unió 5. Keretprogramja (EU 5. KTF) alapján létrehozott és működtetett szakmai hálózatokhoz, valamint a 6. Keretprogramban való részvételt előkészítő nemzetközi tematikus együttműködési hálózataikhoz.**

A támogatás a következő célokra vehető igénybe:

- az EU tematikus hálózati munkában való részvétel (az Európai Bizottság által támogatott hálózati tevékenységgel összefüggő eseményeken való részvétel, hírlevél készítése, kapcsolattartási költségek, a K+F eredmények elterjesztésével, hasznosításával kapcsolatos technológiai információs szolgáltatások, technológiatranszfer szolgáltatások);
- olyan tematikus hálózati tevékenységek folytatása, amelyek az Európai Bizottság által vagy más közpénzből támogatásban nem részesülnek;
- a hálózat magyar részének felállítását, összehangolt működését szolgáló akciók (rendezvényeken való részvétel, ill. rendezvényszervezés, dokumentumok fordítása, hitelesítése, jogi/pénzügyi tanácsadás igénybevétele stb.);

- meglévő nemzetközi hálózat információs rendszeréhez, információs szolgáltatásához kapcsolódás feltételeinek támogatása (honlap, projektek web-kapcsolata, adatbázis feltöltése és aktualizálása, adattartalom harmonizálása, adatszolgáltatás szabályozása).

**A támogatás maximális összege: 10 millió Ft.** Az Európai Unió keretprogramjából elnyerhető és az egyéb támogatásokkal együtt legfeljebb a költségek 90%-áig terjedhet. Nem kérhető támogatás azokra a költségekre, amelyeket az Európai Bizottság megtérít.

A pályázatok benyújtása: folyamatos

További információ: <http://www.om.hu/kutatas>

## AZ INFORMATIKAI ÉS HÍRKÖZLÉSI MINISZTERIUM eTARTALOM PÁLYÁZATA (IHM-ITP-6)

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium (továbbiakban: IHM) **eTartalom** címen pályázatot hirdet. A pályázat kódszáma: IHM-ITP-6. A pályázható keretösszeg *300 millió forint*.

Az eTartalom Fejlesztése pályázat célja az elektronikus (digitális) tartalom előállításának, felhasználásának és terjesztésének elősegítése. A kiíró szándéka, hogy a támogatási célok megvalósítása során olyan új tartalom-termékek kerüljenek előállításra, amelyek a projekt befejezése után Magyarországon és/vagy az Európai Unió országaiban (és/vagy a tagjelölt országokban) piacképesek lesznek, és üzleti tervvel dokumentáltan bemutatható, hogy a támogatás megszűnése után önfenntartóvá tudnak válni. A pályázat célja továbbá kedvező feltételek megteremtése a 2002 decemberében, illetve 2003-ban kiírásra kerülő Európai Unió eContent (<http://www.cordis.lu/econtent/>) pályázatokban történő aktív magyar részvételre. Az eTartalom program nem támogat kutatás-fejlesztési projekteket.

A pályázatok – ajánlott tértivevényes küldeményként történő postára adásával történő benyújtásának – határideje **2003. február 15. napja**.

[MATISZ Hírlevél, XI. évf. 26. sz.]



### AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG A TAVAK ÉS FOLYÓK SZENNYEZÉSÉRŐL

Az Európai Bizottság megbízásából végzett tanulmány a tavak és folyók foszforszennyezésével foglalkozik. A tanulmány ajánlásai közé tartozik a foszfát-alapú detergensnek használatának megtiltása, és az 1991. évi városi szennyvíz-kezelési direktívák szigorúbb betartatása. Ezek az ajánlások az EU tagállamok és a világ más országai által bevezetett intézkedések elemzésén alapulnak, és a felszíni vizek gyors eutrifikációs károsodásának elkerülését szolgálják. A természetes eutrifikációs folyamatban a tavak és folyók folyamatosan öregednek, és évezredek alatt az elalgásodás következtében minőségük romlik. A foszfátok jelentősen elősegítik az alganövekedést, és az algásodás egy bizonyos szintje felett egyes halfajták eltűnnek a vízből, és egyéb környezetkárosodás jön létre. A foszfortartalom 70–90%-os csökkentése már megfordíthatja az eutrifikációs folyamatot.

További információ: [www.europa.eu.int/comm/environment/water/phosphates.html](http://www.europa.eu.int/comm/environment/water/phosphates.html)

[CORDIS News, RCN 19025]

## **A VÁROSI LEVEGŐSZENNYEZÉS ELLENI KÜZDELEM MŰHOLDDAL**

Az Európai Bizottság ICAROS-NET programja keretében műholdra telepített érzékelőkkel vizsgálják a városi léghő részecskeszennyezését. Az ICAROS-NET program keretében Görögország, Magyarország, Németország és Olaszország 11 kutatója működik közre, a Közös Kutató Központtal szoros együttműködésben. Ezt a projektet a 4. Keretprogram „Környezetvédelem és klimatikus program”-ja keretében finanszírozza a Bizottság. Az újonnan kifejlesztett rendszer a léghő szennyezését igen nagy felbontással monitorozza, mindössze 30 m átmérőjű területeket is meg lehet figyelni, a részecskék által tompított fénysugár arányának pontos mérésével. A műholdas mérőrendszert európai városi területeken tesztelik, és a műholdas adatokat összevetik földi monitorozó rendszerek mérési eredményeivel.

További információ: <http://mara.jrc.it/icaros.html>, [http://europa.eu.int/comm/space/gmes\\_en.html](http://europa.eu.int/comm/space/gmes_en.html)

[CORDIS News, RCN 19038]

## **AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG A MELLRÁK ELLENI KÜZDELEM TÁMOGATÓJA**

Az 5. Keretprogram Információs Társadalom Technológia szekciója anyagilag támogatja a Mammo-Grid elnevezésű, hét kutatócsoport által folytatott kutatási projektet, amely számítógépes és orvosi leképezéssel foglalkozó szakemberek, rákkutató specialisták, radiológusok és epidemiológusok részvételével folyik. A GRID projekt célja a mammográfiás felvételek és a mellrák számítógépes képeinek összehasonlító elemzése, ami nagy mértékben járul hozzá a mellrák korai és pontos diagnosztizálásához és terápiájához. A projekt jelentős kutatási nehézségek leküzdését igényli. Külön figyelmet kell fordítani arra, hogy az adatok biztonsága, megbízhatósága és anonimitása ne sérüljön.

További információ: [julia.weston@uwe.ac.uk](mailto:julia.weston@uwe.ac.uk)

[CORDIS News, RCN 19057]

## **GÉPJÁRMŰVEK MŰHOLDAS-INTERNETES HELYMEGHATÁROZÓ VEVŐJÉNEK FEJLESZTÉSE**

Az Európai Űrkutatási Ügynökség (ESA) által fejlesztett SisNet vevőkészülék alkalmas gépjárművek műholdas helymeghatározására két méteres pontossággal. A szükséges adatok az európai geostacionárius szolgáltatásból (EGNOS) és az internettől származnak. Az EGNOS amerikai geostacionárius műholdak GPS jeleinek javítását s finomítását végzi; nélküle a GPS jelek pontossága 15-20 m lenne. A vevőkészülék tenyérben is elfér, ezért nemcsak gépkocsik helymeghatározására szolgál. A műhold-adatokhoz való internet-hozzáférés lehetővé teszi a navigálást akkor is, ha a használó a geostacionárius műhold hatókörén kívül tartózkodik, pl. ha a városi épületek nem teszik lehetővé a vételt.

További információ: [www.esa.int/export](http://www.esa.int/export)

[CORDIS News, RCN 18917]

## **AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGE A CSONTRITKULÁS MEGELŐZÉSE CÉLJÁVAL**

Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja (KKK) több szempont szerint végzendő kutatási tevékenységbe kezdett azzal a céllal, hogy a csontrendszert gyengítő betegség, az osteoporosis diagnózisa és szűrése tökéletesedjen. A betegség által sújtott lakossági réteg nagy többsége nő, akiknél a csontritkulás életük második felében jelenti a legnagyobb kockázatot. A táplálkozás és az öröklés is közrejátszik az okok között.

A betegség komoly hatással van az osteoporosisban szenvedőkre, valamint az EU gazdaságára. „A csonttörés az osteoporosis legkomolyabb komplikációja, különösen nagy gondot jelent a csípőcsontok és a gerinc törése” – mondta Philippe Busquin kutatási főbiztos. A combnyaktörés „hosszas vagy

állandósult mozgásképtelenséget okoz, és csökkenti az élet minőségét. A betegség kezelésének kórházi költségei egyedül több mint 3500 millió eurót emésztettek fel az EU-ban 1999-ben”. Az EU 80 évnél idősebb népessége a várakozás szerint a következő 50 évben megháromszorozódik. Ezért határozták el az azonnali cselekvést.

Ennek első lépéseként hozták létre az OSTEODIET nevű, az EU által szponzorált projektet, amelynek lényege új izotópos nyomjelző módszer kutatása a táplálkozásnak a csontvesztésre gyakorolt hatásai megismerésére. Ezt a módszert összevetik a csont már ismert ásványianyag-sűrűségi méréseivel és biokémiai jelzési módszerekkel, hogy az izotópos mérés hatékonyságát értékelni lehessen. Egy nőből álló csoport vizsgálata Zürichben már elkezdődött.

Az új nyomjelzéses módszer előnye, hogy a csontbeli anyagcsere-változásokat kevesebb mint 2 hónap alatt azonosítani lehet, ami egy jelentős előny az eddigi eljárásokhoz képest, amelyeknek csaknem 2 évre volt ehhez szükségük.

Az Európai Unióban emberek milliói szenvednek csonttritkulásban, de sokukban csak akkor tudatosodik betegségük, amikor csonttörést szenvednek. Ezért egy olcsó, könnyen kezelhető módszer az osteoporosis diagnózisára és a csontminőség monitorozására lehetővé tenné a nagyobb kockázatnak kitett betegek azonosítását, és megfelelő akciók kezdeményezését a csonttörések valószínűségének csökkentésére. A KKK-ban elkezdett osteoporosis-kutatások célja egy ilyen módszer megvalósítása.

További információk: [www.jrc.cec.eu.int/](http://www.jrc.cec.eu.int/)

[CORDIS News, RCN 18990]



### **A BME K+F PÁLYÁZATI IRODA SZOLGÁLTATÁSAI**

A BME K+F Pályázati iroda (PIR) alapvető célja az egyetemi kutatóközösségek pályázati tevékenységének hatékony segítése, az aktuális pályázatok felkutatásával, az információk átadásával, a pályázatok és szerződések összeállításának támogatásával.

#### **Az Iroda szolgáltatásai**

- A hazai és nemzetközi pályázati források, pályáztató szervezetek és információs adatbázisok felkutatása, saját adatbázisba rendezése, annak folyamatos karbantartása.
- A pályázatokkal kapcsolatos információk terjesztése: információs napok, tanfolyamok, rendezvények szervezése, tájékoztató kiadványok, brosrák készítése, heti rendszerességgel K+F Hírlevél kiküldése (nyomtatott és elektronikus formában), a pályázati információk közzététele az Iroda honlapján: [www.tudig.bme.hu/pir](http://www.tudig.bme.hu/pir).
- A pályázati felhívások érdemi feldolgozása, tartalmi, formai, pénzügyi, jogi, statisztikai, stb. szempontok alapján.
- A pályázati tanácsadás, a pályázatok elkészítésének és beadásának mind szélesebb körű támogatása: pályázati feltételek tisztázása, űrlapok formai követelményeinek összesítése, kitöltött formanyomtatványok közzététele elektronikus formában (adószámmal, MNB-számmal, statisztikai azonosítóval, stb.), érdemi pénzügyi – jogi tanácsadás.
- Sikeres pályázatok szerződéskötésének előkészítése, segítése, „tanácsadó” rendszer kialakítása elsősorban pénzügyi, ügyintézői (adó, vám, stb.) és jogi vonalon.

- A pályázatok és szerződések életútjának követése, nyilvántartása K+F statisztikák és jelentések készítése.
- Kapcsolattartás a pályáztató szervezetekkel.
- Az egyetemi kutató-fejlesztő tevékenység összesítése tanszéki-intézményi szinten (kutatási témák begyűjtése, karbantartása, adatbázisba rendezése).
- K+F kiadványok (K+F összefoglaló, Research News) szerkesztése és kiadása

A BME oktatói-kutatói mind az EU, mind pedig a hazai pályázatok terén jelentős sikereket értek el. E sikerek egyik kulcsa: a Pályázati Iroda tevékenysége.

## INNOVÁCIÓS BRÓKERKÉPZÉS GYŐRÖTT

2003 februárjában a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség által elnyert OM-támogatás keretében, a győri INNONET Innovációs és Technológiai Központ felkérésére az INNOSTART "Innovációs Brókerképzést" tart. Az előző években hasonló felkérésnek eleget téve az INNOSTART az ország több régiójában már tartott hasonló képzést. E tanfolyam keretében az INNOSTART olyan szakembereket képez ki, akik az innovatív ötletek módszeres feltárásától, illetve fogadásától, azok előzetes minősítésén és szükség szerinti fejlesztésének támogatásán keresztül a partnerek felkutatásáig és a megvalósításig a teljes innovációs folyamatot hatékonyan tudják kezelni.

### A képzés tematikája:

február 18-19.: "Az innovációs folyamat finanszírozása, gazdasági, pénzügyi ismeretek"

február 25-26.: "Üzleti tervezés, üzleti vállalkozás létrehozásának előkészítése".

*Forrás: MISz Hírlevél, XII. évf. 25. szám, 2002. december 13.*

## EGYÉB HÍREK

### EU ÉS HAZAI RENDEZVÉNYEK

<b>Időpont Hely/ország</b>	<b>Cím</b>	<b>Információforrás</b>
2003. március 26-28. Benevento, Olaszország	CSMR 2003-7th European Conference on Software Maintenance and Reengineering	<a href="http://rcost.unisannio.it/csmr2003">rcost.unisannio.it/csmr2003</a>
2003. április 5-13. Varsó, Lengyelország	ETAPS 2003 The European Joint Conference on Theory and Practice of Software	<a href="http://www.mimuw.edu.pl/etaps03">www.mimuw.edu.pl/etaps03</a>
2003. május 4-7. Saint Malo, Franciaország	MIE 2003 The 18th International Congress of the European Federation for Medical Information	<a href="http://www.med.univ-rennes1.fr/mie2003">www.med.univ-rennes1.fr/mie2003</a>

<b>2003. május 20-24. Budapest</b>	<b>WWW 2003 – 12th International World Wide Web Conferences</b>	<a href="http://www.2003.org">www.2003.org</a>
2003. május 26-28. Athén, Görögország	Information Security Conference	<a href="http://www.sec2003.org">www.sec2003.org</a>
2003. május 26-29. Sophia Antipolis, Franciaország	TestCom 2003 The IFIP 15th International Conference on Testing of Communicating Systems	<a href="http://www.testcom2003.org">www.testcom2003.org</a>
2003. május 27-30. Semmering, Ausztria	ISESS 2003 – 5th International Symposium on Environmental Software Systems	isess.crle.uoguelph.ca
2003. június 12-13. Spanyolország, Valencia	Symposium on the recycling of paper	E-mail: <a href="mailto:mj.gutierrez@ipe.es">mj.gutierrez@ipe.es</a>
<b>2003. július 5-9. Debrecen</b>	<b>EFITA 2003 European Federation for Information Technology in Agriculture, Food and Environment</b>	<a href="http://www.date.hu/efita2003">www.date.hu/efita2003</a>
<b>2003. október 15-17. Budapest</b>	<b>Neumann-kongresszus</b>	<a href="http://www.neumann-centenarium.hu">www.neumann-centenarium.hu</a>

\*

## PROMA 2003 KÖRNYEZETVÉDELMI TECHNOLÓGIABÖRZE

**Bilbao, Spanyolország, 2003. március 13-14.**

A PROMA 2003 Nemzetközi Környezetvédelmi Vásárhoz kapcsolódva az IRC Basque Country az EU IRC hálózatának több tagjával együttműködve nemzetközi technológiatranszfer rendezvényt szervez a környezetvédelem területén. A rendezvényre mindazon vállalkozások és kutatóintézmények részvételét várják, amelyek innovatív technológiákat ajánlanak vagy keresnek e szakterületen. A rendezvény lehetőséget nyújt arra, hogy az érdekeltek személyes tárgyalásokat folytathassanak Európa minden részéről érkező potenciális partnerekkel licencia szerződések, közös vállalatok alapítása, közös kutatás-fejlesztést célzó szerződések előkészítése érdekében.

A börzén való részvétel térítésmentes.

**Felvilágosítás:** Mr. Arturo Anton, Tel.: +34 94 403 70 38; Fax: +34 94 403 70 22;

E-mail: [aanton@sri.es](mailto:aanton@sri.es); webcím: [www.spri.es](http://www.spri.es);

<http://irc.cordis.lu/bemt/displayinfo.cfm?eventid=964>

\*

## FIRST INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON INDUSTRIAL HYDROEFFICIENCY

**„FIRST FORUM OF WATER TECHNOLOGIES”**

**Murcia, Spanyolország, 2003. március 26-27.**

A spanyolországi IRC CENEMES szimpóziumot szervez a víz hatékony felhasználása tárgyában, melyre egyrészt spanyol, másrészt külföldi szakértők jelentkezését várják.

A rendezvényről az IRC Hungary honlapján a <http://irc.info.omikk.bme.hu/konf.htm> címen tölthető le információ. Kérjük az érdeklődőket, további információért, részvételi szándékuk bejelentéséért szíveskedjenek közvetlenül a szervezőkhöz fordulni:

Instituto de Fomento Región de Murcia  
Mr Esteban Pelayo  
Tel: +34 968 362821; Fax: +34 968 362835  
E-mail: [esteban.pelayo@info.carm.es](mailto:esteban.pelayo@info.carm.es)

\*

## VIII. NEUMANN-KONGRESSZUS

**Budapest, 2003. október 15-17.**

Az NJSZT hagyományosan háromévente rendezett kongresszusa 2003-ban természetesen tematikájában is a centenárium jegyében zajlik. Az első napon a mintegy 500 résztvevő három szekcióban – a számítástechnikai, a matematikai és a közgazdasági szekcióban – előadásokat hallgat meg Neumann János munkásságáról, míg október 16-17-én tizenkét szekció munkájának napirendjén az informatika minden területét felölelő tematika szerepel.

[További információ: [www.neumann-centenarium.hu](http://www.neumann-centenarium.hu)]

# ÖNÖK KÉRDEZTÉK – A HÍRLEVÉL VÁLASZOL

*Olvasóink közül többen érdeklődtek, hogy hozzá lehet-e jutni a 6. KP magyar nyitókonferencia előadásainak szövegéhez. Az alábbiakban közöljük az előadások elérhetőségi adatait.*

### **Az EU 6. Keretprogramjának magyar nyitókonferenciája Budapesten 2002. november 5.**

Az alábbi előadások letölthetők ZIP formátumban, egy csomagban vagy előadásonként a Tét Alapítvány honlapjáról:

1. Christiane Bernard: The Sixth Framework Programme and ERA
2. Bognár Vilmos: Az Európai Unió IST Programja
3. Csuzdi Szonja: Humán erőforrások és mobilitás a 6. Keretprogramban
4. Darányi Sándor: Állampolgárok és kormányzás az európai tudásalapú társadalomban
5. Kleinheincz Ferenc: Háttértámogatás és érdekérvényesítés
6. König Zsuzsa: Kis- és középvállalkozások részvétele a 6. Keretprogramban
7. Kroó Norbert: A tudományos tanácsadás és szakértelem érvényesítésének lehetőségei a 6. Keretprogramban
8. Magyar Bálint: Az Európai Kutatási Térség és Magyarország
9. Mokry Zsuzsa: 6. Keretprogram NanoMatProd
10. Pörzse Gábor: Élettudományok, genomika és biotechnológia az egészség szolgálatában
11. Sieglér András: A magyar K+F politika az Európai Kutatási Térség megvalósításáért
12. Somogyi Zoltán: Élelmiszerminőség és –biztonság
13. Szabó Ilona: EU 6. KP 1.6 Fenntartható fejlődés, globális változás és ökoszisztémák
14. Zsigmond Attila: A 6. Keretprogram részvételi szabályai
15. A 6. Keretprogram rövid leírása

[<http://www.tetalap.hu/nyitokonferencia.htm>]

*Ugyancsak t. Olvasóink érdeklődésének teszünk eleget, amikor az alábbiakban közöljük a BME OMIKK munkatársai által készített "RÉSZVÉTEL AZ EURÓPAI KUTATÁSBAN – ÚTMUTATÓ a 6. Kutatási, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram pályázói részére" c. kiadvány tartalomjegyzékét.*

## TARTALOM

<b>BEVEZETÉS</b> .....	<b>5</b>
<b>ELŐSZÓ</b> .....	<b>7</b>
<b>A 6. KERETPROGRAM FŐBB JELLEMZŐI</b> .....	<b>11</b>
A keretprogramokban való részvétel perspektívája .....	11
A 6. Keretprogram.....	12
Új elemek a 6. Keretprogramban .....	13
A 6. KP prioritásai.....	13
Az Európai Kutatási Térség (EKT) új korszakot jelent az európai kutatásban.....	14
A 6. Keretprogram költségvetése .....	15
A kutatási projektek szervezése és finanszírozása .....	16
A kiválósági hálózatok .....	16
Integrált projektek .....	21
Speciális célzott kutatási vagy innovációs projektek .....	24
Speciális kutatási projektek KKV-k részére.....	25
Akciók az emberi erőforrás és mobilitás fejlesztésére és előmozdítására .....	25
Koordinációs akciók.....	26
Speciális támogatási akciók .....	26
Integrációs tevékenységek	
Az EU részvétele a több tagország által vállalt programokban (169. Cikkely) .....	27
<b>2. RÉSZVÉTEL A 6. KERETPROGRAMBAN</b> .....	<b>29</b>
Részvétel a 6. Keretprogramban .....	29
Nemzetközi együttműködés .....	30
A résztvevők kategóriái.....	31
Szerepek és kötelezettségek .....	31
A keretprogramokban való részvételből származó előnyök <sup>32</sup>	
A Keretprogram sikerességét elősegítő eszközök .....	32
A KTF tevékenységek és az EU hozzájárulása az egyes pályázati eszközök esetében .....	33
Humán erőforrások és mobilitási program: Marie Curie Akciók .....	35
Kísérő intézkedések.....	35
Elszámolható költségek.....	36
Szellemi tulajdonjogok.....	36
<b>3. A 6. KERETPROGRAMBAN VALÓ RÉSZVÉTEL MÓDJA</b> .....	<b>39</b>
Segítség a pályázóknak .....	39
A pályázatokban való érdekelttség kinyilvánítása .....	39
Segítség a pályázatok elkészítéséhez .....	39
A pályázati felhívás azonosítása .....	40
Hivatalos információforrások.....	40
A felhívás kiválasztása .....	42
Fontos dokumentumok és hozzáférésük .....	44
A pályázat elkészítését segítő anyagok .....	45

A pályázat elkészítése .....	46
Hatékony módszerek a siker esélyének növeléséhez .....	48
A pályázat benyújtása.....	50
A pályázatok értékelése – általános információ .....	51
Megfelelés az értékelési kritériumoknak.....	52
Elutasított pályázatok .....	53
Elfogadott pályázatok.....	53
A szerződést előkészítő tárgyalás.....	54
A résztvevők jogai és kötelességei.....	54
Projektvezetés, projekt-monitorozás és a projekt hatásai.....	54
A projekt figyelemmel kísérésének és értékelésének (monitoring) eszközei .....	54
Kifizetések.....	55
<b>4. A 6. KP TEMATIKUS PRIORITÁSAI .....</b>	<b>57</b>
ÉLETTUDOMÁNYOK, GENOMKUTATÁS ÉS BIOTECHNOLÓGIA AZ EGÉSZSÉG SZOLGÁLATÁBAN .....	57
AZ INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM TECHNOLÓGIÁI .....	58
NANOTECHNOLÓGIA ÉS NANOTUDOMÁNYOK, TUDÁSALAPÚ TÖBBFUNKCIÓS ANYAGOK, ÚJ TERMELÉSI ELJÁRÁSOK ÉS ESZKÖZÖK.....	60
AERONAUTIKA ÉS ŰRKUTATÁS.....	62
ÉLELMISZERMINŐSÉG ÉS –BIZTONSÁG.....	63
FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS, GLOBÁLIS VÁLTOZÁS ÉS ÖKOSZISZTÉMÁK.....	64
POLGÁROK ÉS KORMÁNYZÁS A TUDÁSALAPÚ TÁRSADALOMBAN .....	66
<b>5. A 6. KP EGYÉB PRIORITÁSAI.....</b>	<b>69</b>
A KUTATÁS SZÉLESEBB TERÜLETEIT LEFEDŐ SPECIFIKUS TEVÉKENYSÉGEK .....	69
A politika támogatása és a tudományos és technológiai szükségletek előrejelzése.....	69
Horizontális kutatási tevékenységek a KKV-k bevonásával.....	72
A nemzetközi együttműködést támogató specifikus eszközök .....	72
AZ EURÓPAI KUTATÁSI TÉRSÉG STRUKTURÁLÁSA.....	75
Kutatás és innováció.....	75
Humán erőforrások és mobilitás .....	76
Kutatói infrastruktúrák.....	77
Tudomány és társadalom.....	78
AZ EKT ALAPJAINAK MEGERŐSÍTÉSE.....	79
Koordinációs tevékenységek.....	80
A kutatási és innovációs politikák következetes fejlesztése Európában .....	82
AZ EURATOM PROGRAM PRIORITÁSAI .....	82
<b>6. HASZNOS INFORMÁCIÓFORRÁSOK ÉS TANÁCSADÁS.....</b>	<b>83</b>
A Bizottság tematikus prioritásokkal és KKV-kkal foglalkozó tájékoztató szolgálatai .....	83
A 6. KP az Európa szerveren .....	84
A 6. KP a CORDIS szerveren .....	84
EU információszolgáltató és tanácsadó hálózatok .....	85
Nemzeti információszolgálatok.....	85
A projekt- és partnerkeresés forrásai.....	86
Egyéb hasznos EU információforrások.....	86

*(Az Útmutatóval kapcsolatban további információ található a 6-7. oldalon.)*